

стигнаха до посрещачитѣ, Кара Ибрахимъ спрѣ коня си и стори знакъ съ ржка, че иска да говори. Тѣкмо тогава се случи нѣщо неочаквано. Отъ навалицата се изтръгна една жена — помакия. Тя извика пронизително и се втурна къмъ знамето. Грабна го, почна да го цѣлува съ задавенъ гласъ и занарежда: „Мустане, синко, Мустанчо, кжде ми остана, бре чедо? Ела, сине, само да те видятъ очитѣ ми! Яви се на майка си и пакъ се скрий!“

Момчето, което се бѣше промъкнало до коня на Кара Ибрахима, гледаше простреляната отъ скръбъ жена и треперѣше. Тая жена и това знаме се врѣзаха дълбоко въ паметъта му за цѣлъ животъ. А на другия день при Мурковската чешма стана детски бой.

Пашата, който сега бѣше дошелъ да сбира войници отъ Чепеларе, тогава бѣше знаменосецъ и развѣваше майчината си момия. Единъ камъкъ улучи главата му. Съ писъкъ малкиятъ знаменосецъ се затече къмъ кжщи. Капки кръвъ порѣсиха конопената му риза. Неговата майка почна да чупи ржце. Върза раната му съ „калъчево“ и го държа въ прегръдката си, докато заспи. Тогава калъчевото правѣха отъ жълти цвѣтове — енювчета съ дървено масло. Много хубавъ цѣръ бѣше....

Рифатъ паша поглади сж ржка белега на главата си, като споменъ безкрайно скжпъ, и се усмихна. Усмивката се разпилѣ по сребриститѣ косми на брадата му и тѣ трепнаха като струни. Отгоре се зададе една забулена жена съ кобилица на рамо. Менцитѣ се люшкаха и звѣнѣха. Споменитѣ мигомъ се превърнаха на димъ. Гостенинътъ протегна ржка, взе феса си и го намѣсти на главата си. Съ бавни крачки се върна назадъ.

Три деня пашата преглежда мохамеданскитѣ момчета и ги записва съ чернило на бѣла книга. Последниятъ день свѣтна окжпанъ въ роса като маргаритѣ. Рифатъ паша се надигна отъ леглото, отвори прозореца и погледна навънъ. Кой ниже нанизъ въ градината?